
Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma, *luonnos*

Tilannekatsaus ohjelman valmisteluun

16.6.2021

Päivi Keisanen
Kehittämispäällikkö
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Ohjelma käynnistyy syyskuussa 2021

Yhteystiedot:

paivi.keisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

p. 050 431 0605

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma
Uuden kauden diaesityspohja valmistumassa

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

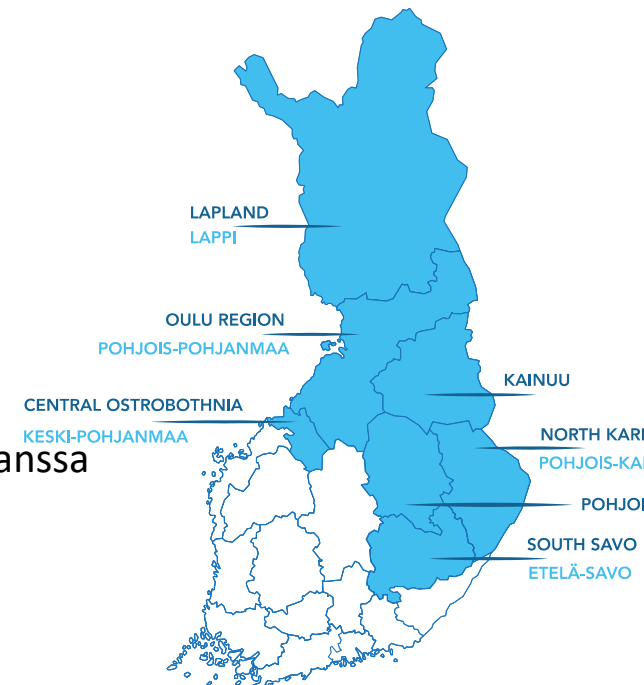
Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

EU:n alue- ja rakennepolitiikan Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman 2021-2027 kansallinen valmistelu

- Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) johtaa ohjelmatyön valmistelua. Ohjelmatyötä on tehty alueilla ja ministeriöissä.
- Valtioneuvosto hyväksyy ohjelma-asiakirjan.
- Lopullisen hyväksymispäätöksen tekee EU-komissio virallisten neuvottelujen jälkeen.
- EAKR- ja ESR-sisältöjen osalta ohjelmaluonnos on valmis ja toimitettu komission ennakkotarkasteluun.
- JTF-rahaston valmistelu on kesken.

Alueellinen valmistelu

- Alueellista valmistelua on tehty kahdella suuralueella:
 - Itä- ja Pohjois-Suomi – valmistelua johtaa **Pohjois-Pohjanmaan liitto**
 - Etelä- ja Länsi-Suomi – valmistelua johtaa Uudenmaan liitto
- Valmistelu on tehty yhteistyössä ELY-keskusten sekä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa

Ohjelman toimeenpanon (hankehaut) käynnistämisen edellytykset – alustava aikatauluarvio 2021*

- Ohjelmaluonnos (EAKR ja ESR) on toimitettu komission ennakkotarkasteluun. Menettely päättynee ensi viikolla.
- VN:n hyväksyntää ohjelma-asiakirjalle odotetaan kesäkuussa
- VN:n maakuntakohtaista varojenjako päätöstä odotetaan kesäkuussa
- ALKE-lakien osalta tavoitteena saada lait voimaan 1.9.2021, jolloin EAKR- ja ESR-rahastojen toimeenpano käynnistyy
- JTF-toimeenpano käynnistyisi 1.1.2022.

*Ei koske JTF:ää eikä vähävaraisten aineellisen avun hankkeita, joiden toimeenpano alkaa v. 2022.

Pohjois-Pohjanmaan rahoittajat ja tukimuodot 2021-2027

Pohjois-Pohjanmaan liitto

- Alueellinen kehittämistuki, EAKR
- Perusrakenteen investointituki, EAKR
 - Kuntien pienimuotoinen liikenneinfrastruktuuri
- Oikeudenmukainen siirtymä, JTF

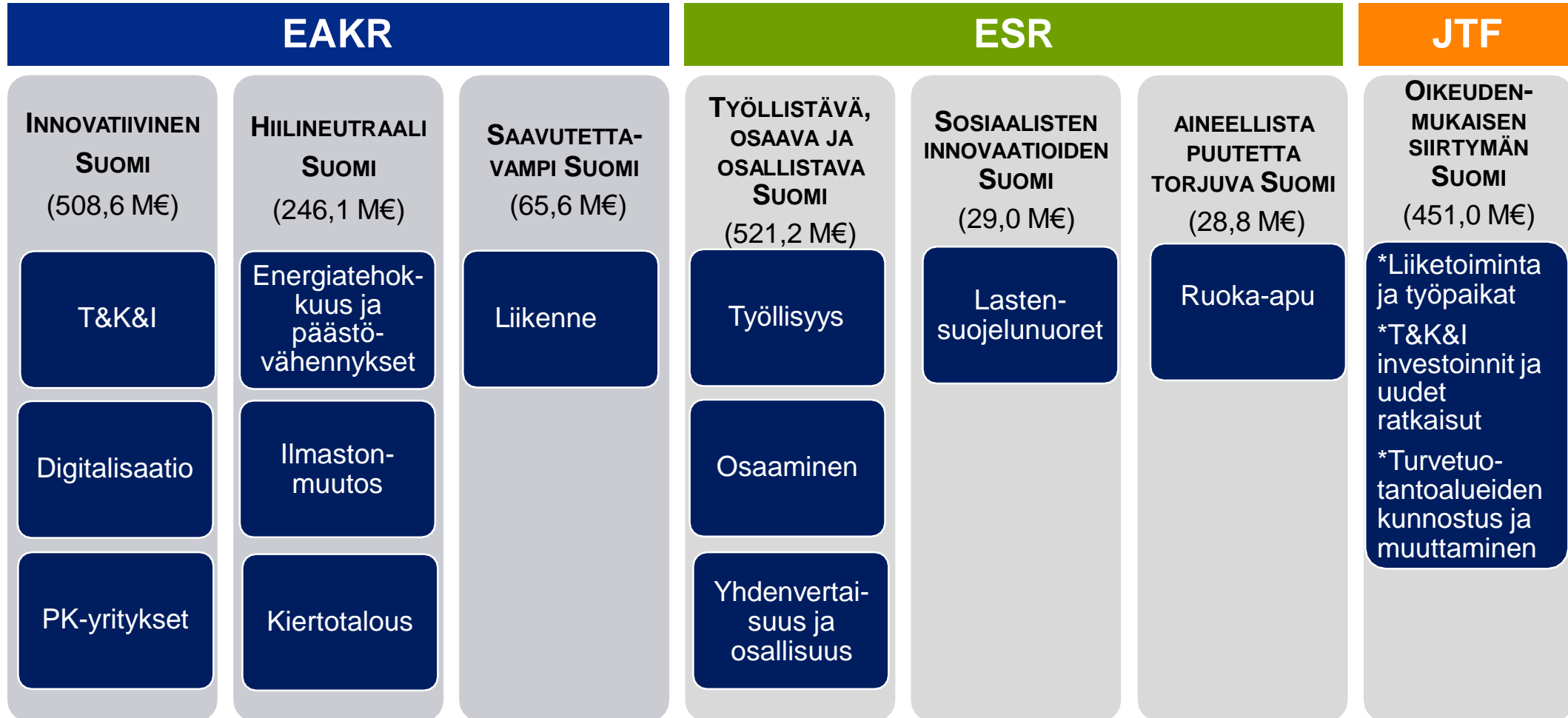
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

- Yritystuet, EAKR
- Ympäristöön liittyvät kehittämishankkeet, EAKR
- Liikennehankkeet, EAKR
- Oikeudenmukainen siirtymä, JTF
- Työllisyys-, koulutus- ja sosiaalinen osallisuus, ESR

Rahastot

- EAKR Euroopan aluekehitysrahasto
- ESR Euroopan sosiaalirahasto
- JTF Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (uusi)

Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 - 2027

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Ohjelman sisältöluonnos

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen

TL 2 Hiilineutraali Suomi (EAKR) 30 % EAKR-varoista

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR) – koskettaa vain Itä- ja Pohjois-Suomea

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

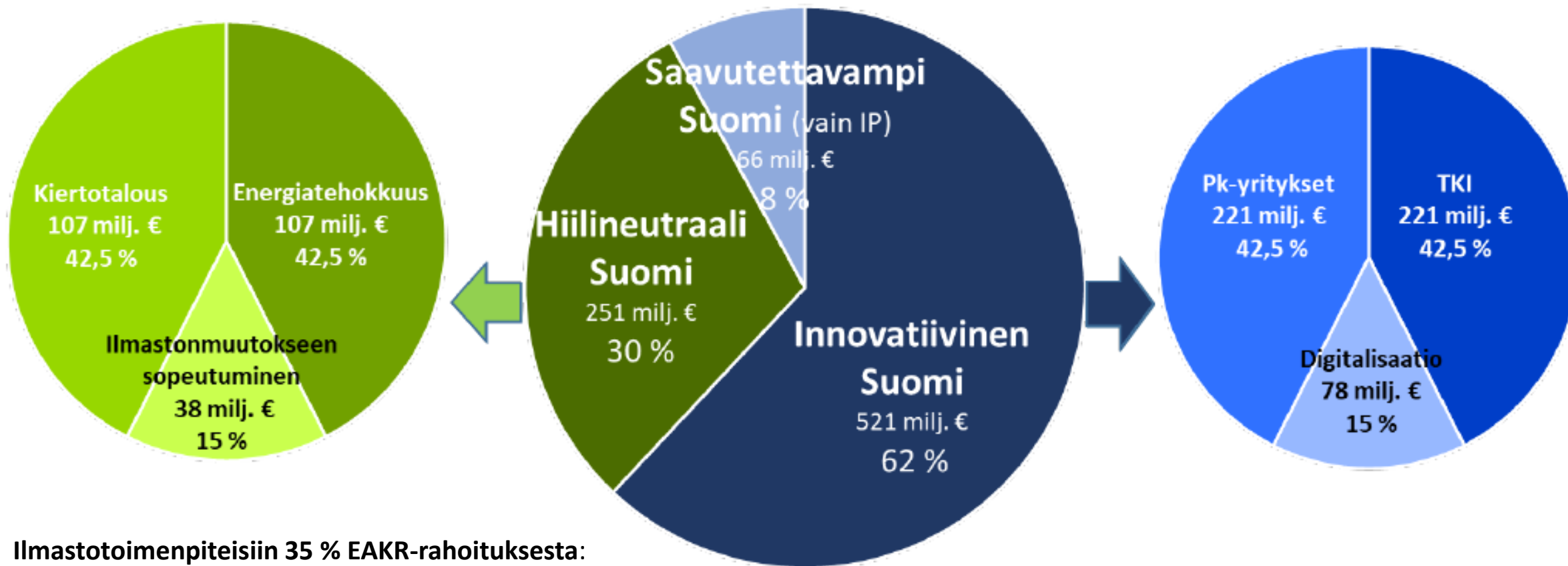
- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR)

- Eväitä elämään

TL X Oikeudenmukainen siirtymä (JTF) – täydentyy, valmistellaan syksyllä 2021.

EAKR-toimintalinjat ja –erityistavoitteet sekä niiden EU-rahoitusosuus

Ilmastotoimenpiteisiin 35 % EAKR-rahoituksesta:

- ✓ Pääosin Hiilineutraali Suomi –toimintalinjalta (TL 2)
- ✓ Myös innovatiivinen Suomi toimintalinjalta (TL 1)

Kansallinen lainsäädäntö uudistuu, voimaan 1.9.2021

Kansallisen lainsäädännön ennakoitaan tulevan voimaan 1.9.2021 (HE 47/2021)

- Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (**toimeenpanolaki**)
- Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (**rahoituslaki**)
- LINKKI: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_47+2021.aspx

- Asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (**rahoitusasetus**)
- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (**toimeenpanoasetus**)
- asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (**tukikelpoisuusasetus**)

- **Huomioitavaa:** hankkeiden kustannusmalleihin tulee merkittäviä muutoksia. EURA-tietojärjestelmä uudistuu.
- **Yksityiskohtaista koulutusta syksyllä 2021.**

Kestävä kaupunkikehittäminen EAKR

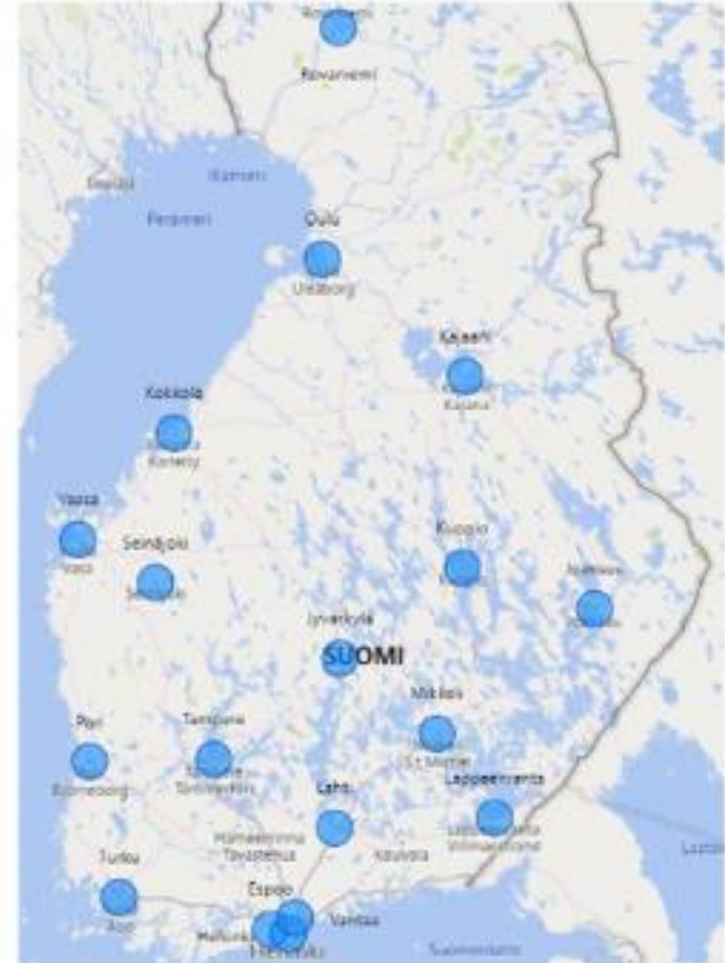
Valtion ja kaupunkien väliset kumppanuudet

Ekosysteemisopimukset 2021-2027

- ✓ Kohteena yliopisto- ja yliopistokeskuskaupungit
- ✓ Toteuttavat osaltaan hallituksen kestävä kasvun strategiaa
- ✓ Luovat alustan kaupunkien ja valtion väliselle nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle

Sopimuksissa kaupungit toimivat

- ✓ Alustana elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamiseksi
- ✓ Yksittäisten hankkeiden kehitys- ja kokeiluympäristönä
- ✓ Innovaatiokeskittyminä, jotka pystyvät houkuttelemaan kansainvälisiä investointeja ja osaajia Suomeen
- ✓ Edelläkävijöinä digitaalisten sekä vähähiilisten ja resurssitehokkaiden yhdyskuntien rakentamisessa tarjoten elinkeinoelämälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- ✓ Edelläkävijämarkkinoina (investoinnit ja innovatiiviset hankinnat välineinä)
- ✓ Temaattisten verkostojen vetäjinä

Valtakunnalliset teemat ja välittävät viranomaiset

EAKR

- Innovaatio- ja osaamisverkostot (TEM, OKM), Etelä-Savon ELY-keskus
- Energiatehokkuus ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen (YM), **Pohjois-Pohjanmaan ELY**
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen (YM), **Pohjois-Pohjanmaan ELY**
- Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta (YM), Hämeen ELY

ESR

- Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten kehittäminen (TEM), Hämeen ELY
- Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä (TEM), Etelä-Savon ELY
- Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (TEM, OKM ja STM), Hämeen ELY
- Työmarkkinoiden kohtaanto (TEM), Keski-Suomen ELY
- Työelämän kehittäminen (TEM ja STM), **Pohjois-Pohjanmaan ELY**
- Jatkuva oppiminen (OKM), **Pohjois-Pohjanmaan ELY**
- Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen (OKM), Hämeen ELY

Valtakunnalliset teemat ja välittävät viranomaiset

Hämeen ELY

- Vaikeasti työllistyvien tukeminen (STM)
- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (STM ja OKM)
- Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta (STM)
- Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027 (STM ja OKM)
- Sosiaalisten innovaatioiden koordinaatiohanke, sisältö täsmentyy myöhemmin (STM, OKM ja TEM)

Kiitos!